

Tidningen

SVENSK TORV

Nr. 2/2020

S.4-5

Rusch efter jord
under coronapandemin

S.8-9

Följ med till Rytaren

S.6-7

Egen torv

– viktig för Härjeåns pelletstillverkning

Tidningen Svensk Torv ges ut av Branschföreningen Svensk Torv och riktar sig till beslutsfattare, politiker, företag, föreningar och opinionsbildare samt medlemmar (se sid 11) och intresserade. Tidningen medföljer även som bilaga i tidningarna Viola och Bioenergi.

Nr 2 2020

Chefredaktör

Ingrid Kyllerstedt, Svensk Torv
ingrid.kyllerstedt@svensktorv.se

Redaktionsråd

Leif Olsson, Neova
Rita Larsson, Neova
Pia Holmberg, Hasselfors Garden

Produktion och layout

Katarina Magnusson,
Balanserad Kommunikation

Omslagsbild: Karin Hartelius och Lisa Hartelius, Ryttares Torvströ-fabrik, foto: Hans Hellman

Tidningen och mer information

www.svensktorv.se

Svensk Torv
Arenavägen 33
121 77 Johanneshov
info@svensktorv.se

Branschföreningen Svensk Torv är en samarbetsorganisation för torvproducenter och användare av torv för energiändamål, i yrkesmässig trädgårdsodling och hobbyodling som substrat och jordförbättring samt som strö inom djurhållning. Syftet är bland annat att informera om torv och verka för att torv och torvmark förvaltas på ett hållbart sätt.

Svensk Torv ger ut denna tidning samt publicerar nyheter och artiklar på www.svensktorv.se och www.torvforsk.se samt LinkedIn och Facebook @svensktorv.

Vår röst gör skillnad

Det är ingen överdrift att påstå att coronapandemin gjort allmänhet och politiker medvetna om betydelsen av självförsörjning vid kris och krig. Att Sverige inte skulle kunna klara livsmedelsförsörjningen under avstängning från omvärlden blev tydligt under coronakrisens inledning. Finland med sina beredskapslager framstod som ett föredöme och politikerna, som för bara några år sedan gett klartecken till att i princip radera beredskapsförråden blev tvungna att förklara sig.

Odlingsintresset ökade och gav ett uppsving för växttorvföretagens jordprodukter vilket ökade både omsättningen och arbetstimmarna. Det som alla trodde skulle bli ett worst-case blev ett best-case, vilket vi berättar om i denna tidning. Vid våra kontakter med Jordbruksverket och Skogsstyrelsen under coronapandemins inledning förklarade vi torvens viktiga roll för att garantera Sveriges livsmedelssäkerhet. Förvånande nog var okunskapen stor om att det måste finnas beredskapslager av torvbaserad jord för Sverige ska kunna odla mat och plantera skog i vid en kris.

En av Svensk Torvs uppgifter är att arbeta med att sätta våra frågor på den politiska agendan och skapa förutsättningar för ett fortsatt hållbart torvbruk. Under coronakrisen har vi och LRF uppvaktat näringsdepartementet och miljö- och jordbruksutskottets samtliga

partier för att få till ett undantag i inresebestämmelserna för säsongspersonal till odlingssektorn, något som hade betydelse för torvskörden.

Nu i höst väntar nya aktiviteter. I september besöker Örebro landshövding Maria Larsson Hasselfors Gardens fabrik och torvtäkt i Mosås. Hon kommer även få se vårt framtidsprojekt våtmarksodling. Vi har också flera forskningsrapporter på gång och bevakar utredningar som har en direkt påverkan på vår bransch. Kansliet är navet för ett omfattande arbete som ytterst bestäms av styrelsen.

Genom att vi har en branschförening kan över 50 medlemsföretag få göra sin röst hörd, påverka beslut och initiera forskning. Allt detta gör att vi kan påstå att Svensk Torvs beredskap är god, troligen till och med bättre än Sveriges.

Ingrid Kyllerstedt
Ansvarig för politik och kommunikation

Nytt faktablad från FOR: "Torv i våra trädgårdar"

FOR, Fritidsodlingens Riksorganisation, har sammanställt ett faktablad om odlingstorv som berättar om hur torv skördas och används som en huvudingrediens i jordsäckarna. Svensk torv är unik i Europa genom att den skördas extremt kontrollerat med obligatorisk efterbehandling.

Faktabladet är framtaget i projektet, Grönare Trädgård, som finansieras av Naturvårdsverket. Faktabladet finns att ladda ned på Svensk Torvs hemsida, svensktorv.se där det finns mer information om det svenska torvbruket som är en del av Sveriges gröna sektor och ger arbeten på landsbygden.

Utrednings återvätningsförslag saknar vetenskapligt stöd

Vägen till en klimatpositiv framtid heter betänkandet från Klimatpolitiska vägvalsutredningen. Det har nu skickats på remiss och i sitt svar ifrågasätter Svensk Torv, liksom många andra organisationer, det vetenskapliga underlaget om återvätningsinsatserna av både skogs- och jordbruksmark.

Såväl LRF Skogsägarna, Svebio, Svensk Torv, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien samt även till viss del Sveriges Lantbruksuniversitet riktar kritik mot att de slutsatser som dras av återvätningsinsatserna inte bygger på tillräckligt säkert och omfattande forskningsunderlag. Utredningen har haft till uppgift att undersöka vilken potential olika åtgärder har för att öka kolsänkan och föreslå sätt att skapa incitament till åtgärder som ökar kolsänkan. Mycket av utredningen handlar om återvätningsinsatser på dikade torvmarker på både jordbruks- och skogsmark, som Svensk Torvs medlemsföretag är experter på eftersom efterbehandling är ett lagstadgat krav efter avslutad torvskörd i Sverige.

Detta gör att så gott som alla torvproducerande företag har både erfarenhet av och kunskap om återvätning och även andra efterbehandlingsmetoder och restaureringsåtgärder som beskogning och ny våtmark och anläggande av så kallade häckningsholmar i dessa. Tillsammans med forskarna vid Sveriges Lantbruksuniversitet är Svensk Torvs medlemsföretag Sveriges ledande

experter på området, tors jag påstå. Ändå bereddes vi inte möjligheten att delta som experter i utredningen. Och det är synd både med tanke på klimatet och den omfattande återvätning det är fråga om.

”Juridiken kring återvätningen berörs inte alls i utredningen trots att det är fråga om vattenverksamhet som enligt Miljöbalken kräver tillstånd.”

För att ge en fingervisning om hur mycket dikad torvmark som utredningen föreslår ska återvätnas för klimatets skull kan nämnas att torvbruk idag bedrivs på 10 000 hektar dikad torvmark. Om utredningens förslag, vilket bygger på Skogsstyrelsens bedömning, skulle realiserats rör det sig om 3000 till 6000 hektar per år. Det betyder ungefär hälften av det totala torvbruket i Sverige. Svensk Torv skriver i sitt remissvar att det bland utredningsförslagen förekommer flera skötselrelaterade frågetecken i en sådan satsning som förordas. Organisationen ifrågasätter också de ersättningsbelopp till markägarna som förs fram.

Återvätningsens effekter är en mycket komplicerad fråga. Förutom att de rumsliga variationerna på en och samma dikad torvmark kan variera mycket måste rätt vattennivåer säkerställas. Utan kontroll av vattennivåerna avgörs effekterna av återvätningen endast av naturomständigheter i landskapet och risken finns att klimateffekterna blir de motsatta med större utsläpp än tidigare.

I remissvaret från Svensk Torv framhålls att det saknas jämförelser med andra alternativ till återvätning som redovisas i utredningen. Det finns också oklarheter om hur skötseln och kontrollen av den föreslagna återvätningen ska ske. Markägarfrågan är heller inte klarlagd och de föreslagna åtgärderna innebär ett betydande intrång som inte utretts tillfredsställande, skriver Svensk Torv i sitt remissvar.

Juridiken kring återvätningen berörs inte alls i utredningen trots att det är fråga om vattenverksamhet som enligt Miljöbalken kräver tillstånd. Beredskaps- och krisaspekterna saknas dessutom helt i utredningen, vilket gör att dessa viktiga konsekvenserna av den föreslagna återvätningsens effekter utelämnas helt.

Vi fortsätter bevaka denna utredning och hoppas att vårt remissvar får gehör hos regering och riksdag.

Ingrid Kyllerstedt
Branschföreningen Svensk Torv
Ansvarig för politik och kommunikation

Remissvaret finns att läsa på:
svensktorv.se
under fliken Fakta/Remisser /Remissvar

Coronapandemin ökade efterfrågan på torvprodukter

Text: Ingrid Kyllerstedt

Det ökade intresset för odling och självhushållning har ökat försäljningen av torvbaserad jord hos Svensk Torvs medlemsföretag.

Coronakrisen skapade mycket oro hos medlemsföretagen, precis som i alla andra branscher i Sverige. Den svåraste utmaningen visade sig vara att säkerställa att den rutinerade säsongspersonalen från Rumänien och Polen kunde komma till Sverige till skördesäsongen. Men det problemet övervann de flesta företagen med god planering och genom att Svensk Torv tillsammans med LRF uppväktade regeringen så att odlingssektorn kunde få göra undantag från inreserestriktionerna för säsongspersonal.

När det hindret väl var undanröjt visade det sig att årets försäljning för de flesta växttorvföretag blev den bästa på länge. Fast många tvivlade på det i början på mars.

– Då visste vi inte alls hur det skulle bli, om vi skulle behöva stänga butiker. Vi arbetade med olika scenarier och ett 'worst case', säger Stefan Jacobsson, försäljningschef vid Hasselfors Garden.

Men nu blev det inte ett 'worst case' utan i stället ett 'best case' med oväntat stor försäljningsökning.

– I vanliga fall brukar försäljningen starta igång lite försiktigt under mitten eller slutet av mars, men i år smällde det till direkt i mitten av mars när coronan bröt ut på allvar och sedan har vi arbetat för högtryck till i mitten av juli, berättar Stefan Jacobsson.

Säsongen har gått bättre än vanligt med 30 till 40 procents ökad försäljning.

– Det har varit otroligt intensivt, särskilt för produktionen och kundcenter. För att möta den ökade efterfrågan av våra produkter fick vi förlänga treskiftet i våra två fabriker och alla fick rycka in på kundcenter för att klara den kraftigt ökade ordergången.

Ändå blev det brist på produkter, främst på ekologiska plant- och grönsaksjordar.

– Vi fick smalna av sortimentet för att klara efterfrågan. Men allt gick bra även om vi önskat att vi haft ett bredare sortiment i lager, konstaterar Stefan Jacobsson som är mycket nöjd med att företaget klarade av det höga trycket.

Även Rölunda Gård har upplevt en positiv utveckling av jordförsäljningen.

– Efterfrågan ökade på grund av att folk är mer hemma. Vi befarade att det fanns en risk för permittering av personal i början av coronapandemin, men det blev istället en väldig massa övertid, berättar Magnus Nobel, produktionschef, Rölunda Gård.

– Som tur var fanns mycket transporter att tillgå så vi kunde leverera våra produkter till kunderna eftersom andra branscher hade mindre ordergång.

Jeanette Tretten

Econova Garden har också märkt av en uppgång i försäljningen av torvbaserad jord.

- Givetvis har corona påverkat vår verksamhet och vår bransch på många olika sätt. Det mest markanta är att fler människor har stannat hemma och använt tid på trädgårdsarbete. Detta har lett till en ökad efterfrågan på flera olika produkter, bland annat torvbaserad jord, säger Jeanette Tretten, koncernchef, Econova Garden.

- Osäkerheten som corona för med sig innebär förändrade arbetssätt - snabbare och flexiblare. Vi är glada för att fler funnit trädgårdsglädjen samt den trygghet och livskvalitet som odlande innebär.

Familjeföretagen Scanpeat och Mullmäster exporterar den övervägande delen av sina torvprodukter. Detta har gjort att coronapandemin både gett negativ och positiv inverkan på försäljningen.

- Vi har märkt en förändring beroende på vilket land vi säljer till, den förändring som har varit har helt berott på de olika restriktionerna som varit i olika länder. Exempelvis om länder stängt ned så har möjligheten för att handla inte funnits, och därav en minskad försäljning men när det har funnits möjlighet till att handla har vi sett en ökning, säger Eric Hjalmarson, produktionschef på Scanpeat och Mullmäster.

Eric Hjalmarson

Härjeåns Energi

Torv från egna täkter

– har en nyckelroll vid pelletstillverkningen

Text: Ingrid Kyllerstedt
Foto: Niklas Ohlson

Härjeåns Energi i Sveg har ändrat inriktning på sin verksamhet så pelletsfabriken numera drivs av ånga från det nybyggda, intilliggande kraftvärmeverket. Fortfarande är torven är lika central som tidigare – fast på ett annat sätt.

2015-2016 påbörjades uppbyggnaden av ett nytt kraftvärmeverk i samarbete med Calambio Engineering AB. Pannan som har en nyttogjord effekt om 32MW och producerar, förutom ånga för torkningsprocessen i förädlingsfabriken, även el och fjärrvärme. Fjärrvärmens värmer sedan upp villor och lokaler i Sveg.

– 2006 installerades de första pelletspressarna i fabriken, därefter har vi byggt ut med fler pressar och när torvbrikettsproduktionen fasades ut sadlade vi om och tillverkar idag enbart träpellets i fabriken, berättar David Halvarsson som är logistikchef vid Härjeåns Energi AB.

Han ansvarar även för produktionen på Härjedalens Miljöbränsle AB:s torvtäkter, båda bolagen ingår

David Halvarsson, logistikchef vid Härjeåns Energi AB.

i Härjeåns koncernen med Härjeåns Kraft AB som moderbolag. Torven som tidigare användes som råmaterial

”Den inhemska torven är mycket viktig för oss som verkar i en avlägsen del av Sverige eftersom den både skapar arbetstillfällen och bättre miljö på våra torvtäkter.”

till torvbriketterna används nu som ett av de olika bränslena i kraftvärmeverket. ’

– Torven blandas med stamvedflis, grot eller bark och ångan därifrån används till fabriken torkanläggning, förklarar David Halvarsson, som är en av de 35 anställda på förädlingsfabriken som tillverkar träpellets.

Det nya kraftvärmeverket stod klart 2018 och idag tillverkas, med hjälp

Foto nedan: Härjeåns Energis nya kraftvärmeverk har en panna på 32MW som producerar, förutom ånga för torkningsprocessen i förädlingsfabriken, även el och fjärrvärme. Fjärrvärmens värmer sedan upp villor och lokaler i Sveg.

Ambitionen med efterbehandlingen av en torvtäkt är att få området att smälta in i den omgivande naturen och ta hänsyn till de befintliga estetiska värden som finns runt om.

av det nya kraftvärmeverket, 80 000 ton pellets årligen till den skandinaviska marknaden, både industrier och privatpersoner är kunder.

Torven som kan användas i kraftvärmeverket kommer från bolagets 20 egna torvtäkter på totalt ca 1 000 ha produktionsyta.

– Vi bedömer att vi har torv kvar för motsvarande 25 års behov. Samtidigt har vissa täktområden skördats

klart med tiden, och vi arbetar parallellt med efterbehandling på flera av torvtäkterna.

Den vanligaste efterbehandlingen består av skogsplantering, mestadels är det gran och björk.

– Men vi har också testat salixplantor, berättar David Halvarsson.

– Vi är i ett tidigt skede på efterbehandlingen, täkten som ligger nära Sveg tror vi kommer bli ett uppskattat rekreationsområde för allmänheten.

David Halvarsson framhåller den inhemska torvens stora betydelse för Svegs kommun.

– För oss i en avlägsen del av Sverige är den inhemska torven mycket viktig. Den skapar både arbetstillfällen och miljövinster eftersom vi kan skörda och använda torven och därefter med efterbehandling skapa nya, vackrare miljöer som också är bra för klimatet, säger David Halvarsson.

Härjeåns Energi AB i Sveg ansvarar för produktionen på Härjedalens Miljöbränsle AB:s torvtäkter. Båda bolagen ingår i Härjeånskoncernen med Härjeåns Kraft AB som moderbolag.

35 anställda

Kapacitet biobränsleproduktion: 950 GWh/år

Kapacitet Elproduktion: 65 GWh/år

Byggår fabrik: 1988

Kraftvärmeverk driftklart 2018

Äger 20 aktiva torvtäkter som producerar torv som används som råmaterial till torvbriketter och är ett av de olika bränslena i kraftvärmeverket.

Bottenmyren är en av HMAB:s torvtäkter som ligger nära Sveg. När efterbehandlingen som nyligen påbörjats, är färdig kommer den att bli ett uppskattat rekreationsområde för allmänheten.

Byggnadsminnet

Ryttarens Torvströmuseum

- ett brukssamhälle från förr att förundras över

Text: Ingrid Kyllerstedt
Foto: Lisa Hartelius och
Hans Hellman

I ett tidigare väglöst landskap ligger **Ryttarens Torvströmuseum**. Här fanns handelsbod, bostäder och fabrik intill torvtäkten. Idag är det ett byggnadsminne som tack vare ideella krafter visas för allmänheten som kan åka med tåg ut på mossen och se fabriken som ser ut som den gjorde för hundra år sedan då torven livnärde en hel bygd.

Sågen, maskinhuset, träullsfabriken, arbetarbostäder med ekonomibyggnader, matsalen och den lilla lanthandeln finns fortfarande kvar och skapar bilden av ett litet bruk på landsbygden runt sekelskiftet.

- Vår tåg bana ut på mossen liksom fabriken som behållit sin sekelskifteskaraktär är populära på våra visningar, säger Lisa Hartelius, som är barnbarnsbarn till Nils Hartelius.

1906 grundade han Ryttarens torvströfabrik mellan de två byarna Sandhem och Kätilstorp.

Både han och arbetarna fick rida eler gå dit eftersom det ända till 1923 inte fanns någon väg till fabriken. Idag leder flera vägar hit och fören-

ingen som sedan 1999 driver och ansvarar för Ryttarens Torvströfabrik består av drygt hundra medlemmar. Ett tjugotal av dessa är aktiva och deltar på arbetshelger och visningar som är Ryttarens blodomlopp. Varje år anordnas visningar av fabriken och torvmossen. Totalt brukar det komma hit drygt 400 besökare varje år.

- Oftast har vi visningar för mindre, förbokade grupper utöver sommarvisningarna. Vi arrangerar också Torvens dag i början på september. Då kör vi påspresen för torv inne i fabriken, berättar Lisa Hartelius som sitter i styrelsen.

Lisas faster Karin Hartelius var en av grundarna till föreningen Ryttarens Torvströfabrik som i samband med att driften upphörde 1997 omvandlade anläggningen till ett industriminne.

- Ryttaren var en av de större torvströfabrikerna i Sverige. Fabriken hade tre pressar med en beräknad produktion av 75 000 balar om året, säger Karin Hartelius som är glad att hennes brorsdotter engagerat sig

i styrelsen efter att hon slutat som styrelseledamot efter 20 år.

Vid högsäsong var 200 personer selsatta i fabriken och ute på mossen. Under 1930-talet exporterade Ryttaren torv bland annat till USA.

- Ryttaren var på sin tid en viktig faktor för försörjningen i bygden och den torvströ som framställdes utgjorde en betydande del av Sveriges livsmedelsförsörjning, berättar Lisa Hartelius.

- Torven användes främst som strö i ladugårdar vilket tillsammans med djurens avföring gav en fantastiskt bra gödsel för våra åkrar. Torvströ användes även till torrklosetter och till förpackningsmaterial för bland annat frukt.

När nya tekniker för gödselhantering successivt infördes i ladugårdarna efter andra världskriget försämrades marknaden för ströprodukter i Sverige. Fabriken var då nära en nedläggning tills Hasselfors Bruk köpte Ryttaren 1964 och sedan drev fabriken till december 1997.

Tv: Lisa Hartelius är guide på tåget.

Th: Harteliusloket och Hans Hellman

Den smalspåriga järnvägen som användes för införsel av torv är än idag i kördugligt skick med lok och vagnar och har under de gångna säsongerna forslat besökare ut på mossen. Torvbanan har idag en längd av 3,5 km. Av dessa trafikerar idag 2 km.

- Vi lägger ned mycket arbete på att underhålla järnvägen och loken. Det är tur att vi i styrelsen har flera kunniga medlemmar, utan dem skulle vi inte kunna åka ut på mossen, vilket många tycker är en stor upplevelse, säger Lisa Hartelius.

Numera växer det skog på mossen där det en gång i tiden skördades torv, men resterna av torvloaderna och luffarnas baracker finns kvar. Ute på den gamla tåkten står en manskapsvagn med en kamin och plats för att äta den medhavda maten. De säsongsanställda "luffarna" bodde i två baracker nära torvtäkterna där de arbetade med att samla ihop torvblocken för torkning och sedan lägga dem i torkloaderna.

Karin Hartelius med sin brorsdotter Lisa Hartelius är båda engagerade i Ryttaren som startades av deras farfar respektive farfarsfar 1906. Då saknades vägar så Nils Hartelius och alla som arbetade här fick rida eller promenera till fabriken och torvmossen. Ut på mossen gick tåget sommar som vinter.

Kaffeservering: Moniqa och Bengt Gustafsson, Moniqa har bakat till alla fyra helgerna, bullar, mösakakor och kolasnittar. Här betalar man för visningen och passar på att fika. 16 personer per tur, fyra i varje vagn.

- Det var ett hårt arbete ute på mossen med surrande flugor, mygg och bromsar. Men att därefter skära torven i block var ett arbete förbehållet fabriken skickliga arbetare. Det var viktigt att det gjordes rätt så blocken höll ihop vid hanteringen, förklarar Karin Hartelius.

Fabriken ser i stort sett ut som den gjorde i början på seklet eftersom torvdriften inte genomgick några större industriella förändringar. Den består av en torvlada där torvblocken tippades från tågen och sedan transporterades till presshuset. Sedan samlades de i balmagasinet för vidare transport.

Hur ser framtidsplanerna ut?

- Vi arbetar för att kunna förlänga tågbanan så att vi kan köra fem kilometer ut på mossen. Vi vill också få de gamla pressarna med träamar att fungera för att kunna visa hur torvströet pressades förr i tiden, berättar Lisa Hartelius.

- Det skulle vara kul om vi kunde anordna temavisningar i den här läckra miljön. Vi skulle kunna ha en visning där vi berättade om myter och folktro. Det vore spännande att kunna gestalta den här.

Ryttarens Torvströfabrik var igång från 1906 till 1997.

Grundades av Nils Hartelius 1906. 1948 tog sonen Hans över som vd. 1964 blev Hasselfors Bruk ny ägare och drev fabriken till december 1997. Under denna tid infördes förpackning av torv i säckar i stället för balar och torven övergick till att bli jordförbättringsmedel. Antalet helårsanställda minskades från 20 till sex personer.

1999 återinvigdes som ett arbetslivsmuseum och 2012 utsågs det till byggnadsminne.

Föreningen Ryttarens Torvströfabrik ansvarar för drift och underhåll med hjälp av medlemsavgifter och bidrag från bland annat Falköpings kommun, Länsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet och branschorganisationer. Genom att ansöka om bidrag från olika fonder kan till exempel byte av slipers finansieras. Allt arbete sker på ideell basis av ett tjugotal medlemmar. Mer info finns på www.ryttaren.nu

Ett mc-buret gäng från Gunnilse och Olofstorp utanför Göteborg besökte Ryttaren. De gör en gemensam mc-resa varje år, i år var Agne Gelotte planeringsansvarig. Han och hans fru Karin tycker att besöket på Ryttaren var intressant och spännande.

Rapporter om torv

Den svenska energitorvens egenskaper undersöks av IVL

Text: Ingrid Kyllerstedt

I en ny rapport "Emissionsfaktorer för el- och värmeproduktion" har uppdaterade och aktuella emissionsfaktorer och primärenergifaktorer för bränslen som används till el- och fjärrvärmeproduktion för svenska förhållanden tagits fram.

Projektet är samfinansierat av branschorganisationerna Energiföretagen Sverige och Svensk Torv samt Stiftelsen IVL.

Resultaten i rapporten baseras på redan publicerade data och har valts ut för att vara tillförlitliga för Värmemarknadskommitténs ändamål. Värmemarknadskommittén, VMK, består av representanter från Fastighetsägarna, HSB, Hyresgästföreningen, Riksbyggen, Sveriges Allmännytta och Energiföretagen Sverige, med medlemsföretag i olika storlekar spridda över landet. Organisationens stora uppgift är att utveckla fjärrvärmens, främst med fokus på

metoder för värdering av dess egenskaper och villkor i avtal mellan fjärrvärmeleverantörer och fjärrvärmekunder. Studien som ligger till grund för den nya rapporten omfattar fem olika bränslen; avverkningsrester, biogas, HVO, RME och torv. För torv redovisas emissionsfaktorn med metoden i Zetterberg (2016) där torvens nettoutsläpp från hela livscykeln beräknas utifrån olika förutsättningar. Nettoutsläpp av torv till energiomvandling visar på ett spann av växthusgasutsläpp baserat på vilken typ av mark som tas i bruk, efterbehandling av marken samt val av tidsperspektiv.

Projektet har även analyserat möjligheten att kompensera utsläpp från produktion och förbränning av energitorv genom olika åtgärder för att minska utsläpp från dränerad torvmark eller öka upptag i biomassa. Effekten av återvätning av torvmarker till våtmarkslika förhållanden varierar beroende på marktyp.

Handeln med torv minskar enligt SCBs senaste rapport

SCB:s rapport om torvbranschen visar att skörden av odlingsstorv har varit oförändrad mellan 2018 och 2019 och legat på 1,6 miljoner kubikmeter. Samtidigt har skörden av energitorv minskat med 31 procent. I ett femårsperspektiv är skörden dock normal.

Den typ av energitorv som minskade var frästorven. Samtidigt ökade skörden av stycketorv. Skördarna var störst i Norrbottens och Västernorrlands län.

Mellan 2018 och 2019 har handeln med torv minskat. Sveriges export av torv minskade med sex procent, samtidigt som importen minskade med 32 procent. Importen består av energitorv och exporten av odlingsstorv.

Klimatnyttan av skogsplantering

Iden senaste kvartalsrapporten Skog & Ekonomi från Danske Bank konstateras att brukad skog ger den största klimatnyttan och den svenska skogen spelar en mycket viktig roll i klimatomställningen.

- I Sverige är vi lite unika med det återväxtkrav som vi haft i hundra år. Vi planterar faktiskt 380 miljoner skogsplanter varje år och en sådan målinriktad återförening är inte självklar i alla länder. Därför borde vi också exportera vårt skogsbruk – det skulle ge en fantastisk klimatnytta, säger Johan Freij, chef för affärsområde Skog & Lantbruk på Danske Bank Sverige i rapporten.

- Eftersom dessa 380 miljoner skogsplanter varje år planteras i torvbaserad jord är torvbrukets hållbara produktion av växttorv en förutsättning för den klimatnytta som redovisas i rapporten, kommenterar Pia Holmberg, ordförande i Branschföreningen Svensk Torv.

Du hittar dessa rapporter och fler på föreningens hemsida: svensktorv.se under fliken fakta/ rapporter

Våra medlemmar

Våra medlemmar är torvproducenter och användare inom trädgård, strö och energi. Tillsammans arbetar vi för att torv och torvmark förvaltas på ett hållbart sätt.

MEMBER I
BRANSCHFÖRENINGEN
svensk
TORV

Aros Maskin & Emballage AB
www.arosmaskin.se

Biobränslekompaniet
www.biobranslekompaniet.se

BMR Produkter
www.bmrprodukter.se

COWI
www.cowi.se

Degernes Torvströfabrikk /NORGRO
Kontakt: Ragnar R. Halvorsen,
rrhalvo@gmail.com

E.ON Värme Sverige
www.eon.se

Econova Garden
www.econova.se

Emmaljunga Torvmull
www.emmaljungatorvmull.se

Envigo
www.envigo.se

Fagerhults Torv
www.fagerhultstorp.se

Färnbo Skogs- och kartjobb
Kontakt: Rolf Andersson,
rolfan.sixbo@gmail.com

Garden Products
www.gardenproducts.se

GeoPro
www.geopro.se

Golder
www.golder.com

Gällivare Energi
www.gallivareenergi.se

Hasselfors Garden
www.hasselforsgarden.se

Hedberg Ekologkonsult
www.ekologkonsult.se

Holmebo Torv
www.holmebotorv.com

Holmen Skog
www.holmen.com

Hummeltorp Sverige
www.hummeltorp.se

Hyltetorps Torv
hyltetorpstorp@hotmail.com

Härjeåns Miljöbränsle
www.harjeans.se

Hörle Torv
Ägs av Horticoop, Lentse
Potgrond i Nederländerna.
www.horticoop.com

ILOO - Ingenjörfirma
Kontakt: Lars-Ola Olsson
iloo@telia.com

Jiffy Unitorv
www.jiffygroup.com

Jordförbättringar i Frändefors
Kontakt: Conny Carlsson,
vbgrotskydd@gmail.com

Jämtkraft
www.jamtkraft.se

Killebergs Torvindustri
Kontakt: killtorv@telia.com

Kommunbränsle i Ådalen
www.hmab.se och [ovikenergi.se](http://www.ovikenergi.se)

Krontorps Gård
www.krontorp.se

Linnea Consulting
Kontakt: Per-Axel Fagerholm
per-axel.f@telia.com

Mark- och Miljörådgivning Sverige
www.markochmiljoradgivning.se

Mullmäster
www.stallvital.se

Neova
www.neova.se

Nordby Maskin
www.nordbymakin.no

RS Produkter
www.rsmustang.se

Ryd Torv
Kontakt: Jan Kulakowski
jk@kronen-substrates.com

Råsa Torv
Kontakt: rasatorv@gmail.com

Rölunda Produkter
www.rolunda.se

Sandviken Energi
www.sandvikenenergi.se

Scanpeat
www.scanpeat.com

Skelletteå Kraft
www.skekraft.se

Småländska Torv
www.smalandskatorv.se

Svenarums Torvprodukter
www.svenarumstorpprodukter.se

Sävne Torv
www.savne-torv.se

Södra Skogsägarna
www.sodra.se

Södra Århults Torv
www.sodraarhultstorp.se

Söftsmåla Naturtorv
Kontakt:
softsmalanaturtorv@telia.com

Ulvö Torv
Kontakt: ulvotorv@telia.com

Uvat
www.uvat.se

SPECIALMEDLEMMAR

Ryttarens Torvströfabrik
www.ryttaren.nu

Torstamåla Torvmuseum
www.hembygd.se/dadesjo/torstamala-torvmuseum/

Torvfabrikernas Centralförening (TFC)
Kontakt: claes@cymbio.se

En kortfattad presentation samt kontaktuppgifter till samtliga medlemsföretag finns på www.svensktorv.se under fliken Medlemmar.

Företags- och organisationsmedlemmar i TorvForsk

TorvForsk - Stiftelsen Svensk Torvforskning - är en systerorganisation till Branschföreningen Svensk Torv och den svenska nationalkommittén av International Peatlands Society (IPS). Här kan du vara medlem både som privatperson, student, forskare, företag eller organisation (personmedlemskap anges ej nedan).

KO Form & Text AB
Lunds universitet

Raatec, www.raatec.com
SLU, www.slu.se

Sveaskog, www.sveaskog.se

TORV
 Forsk

BRANSCHFÖRENINGEN
svensk
TORV

Nygårdsmyren juni 2017 efter avslutad täktverksamhet som pågick fram till 2010. Foto: Neova

Vill du veta mer?

Branschföreningen Svensk Torv informerar och arbetar för torv och den roll den fyller i ett hållbart torvbruk och energisystem. Torv används för energiändamål, i yrkesmässig trädgårdsodling och hobbyodling som substrat och jordförbättring samt som strö inom djurhållning. Sveriges yta består till en fjärdedel av torv och rätt förvaltd kan denna inhemska råvara bli en ännu större tillgång.

För mer information se www.svensktorv.se
eller mejla till info@svensktorv.se.
Följ oss även på Facebook och LinkedIn @svensktorv

Denna tidning ges ut av Branschföreningen Svensk Torv och medföljer även som bilaga i tidningen Viola.